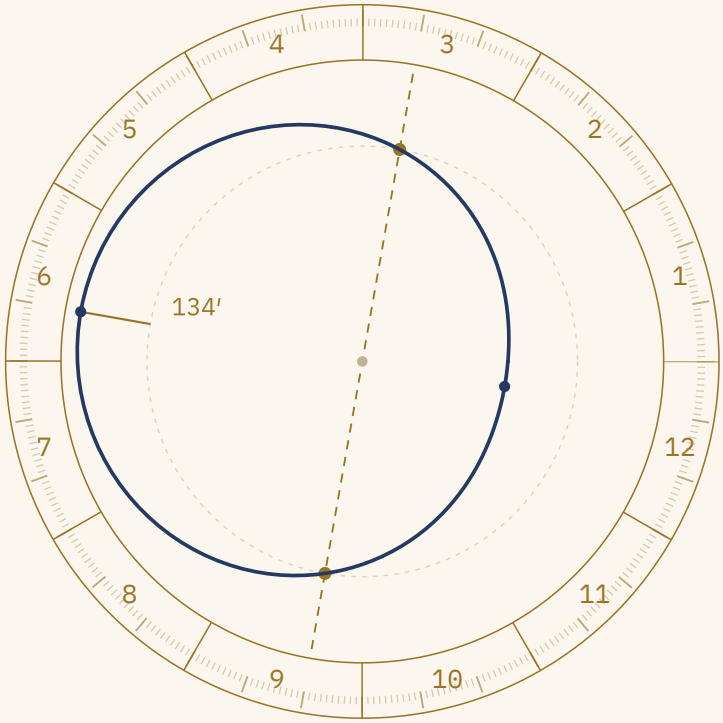

ตำราโหราศาสตร์ไทย

ฉบับปรับสมัย

ภาคที่ ๑ · พระสุริยยาตร์และมานัตต์

19 บท · 5 ภาค

เรียบเรียงจาก *คัมภีร์โหราศาสตร์ไทย ฉบับสมบูรณ์*
หลวงวิศาลดรุณกร (อั้น สาริกบุตร) · พ.ศ. ๒๕๐๘

หน้าเครดิตและสัญญาของฉบับ

ตำราโหราศาสตร์ไทย
ฉบับปรับสมัย

ภาคที่ ๑ · พระสุริยยาตร์และมานัตต์

ฉบับนี้ไม่ได้เขียนสูตรชุดใหม่ขึ้นแทนตำรา หน้าที่ของมันคือคลี่ข้อความเดิมให้เดินตามได้ทีละขั้น จัดลำดับใหม่ตามการสอน และบอกให้ชัดทุกครั้งว่าส่วนไหนมาจากต้นฉบับ ส่วนไหนเป็นคำอธิบายที่เพิ่มเข้ามา

ต้นฉบับ
คัมภีร์โหราศาสตร์ไทย ฉบับสมบูรณ์

ผู้แต่งต้นฉบับ
หลวงวิศาลดรุณกร (อั้น สาริกบุตร)

ปีที่รวมพิมพ์
พ.ศ. 2508

ฉบับ
ฉบับปรับสมัย · พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๖๙

ภาษา
ไทย

สัญญาสี่ข้อของฉบับนี้

1. **ทุกก้อนเนื้อหามีป้ายบอกแหล่งที่มา**
   ป้ายห้าแบบนี้ปิดไม่ได้ — ไม่มีโหมด “ซ่อนป้ายให้อ่านลื่น”
2. **เนื้อหาที่อ้างตำรา อ้างเลขหน้าได้เสมอ**
   ข้อความที่ยกมาตรง ๆ ตรงกับคำถอดจากภาพหน้าต้นฉบับตัวต่อตัว และคงเลขไทยไว้
3. **ตัวเลขในเล่มมาจากเครื่องคำนวณ**
   รอยคำนวณ ตัวอย่าง และเฉลย ตรวจด้วยเครื่องชุดเดียวกับที่ใช้เขียนบท
4. **เมื่อตำราเงียบ ไม่เติมให้เนียน**
   ถ้าหลักฐานไม่พอ เครื่องหยุดพร้อมเหตุผล แทนที่จะเดาแล้วเดินต่อ

ข้อมูลการพิมพ์

ฉบับนี้จัดพิมพ์เอง ไม่ผ่านสำนักพิมพ์ และไม่มีเลข ISBN · เนื้อหาใหม่ของฉบับนี้ — คำอธิบาย การจัดลำดับ แบบฝึกหัด และไดอะแกรม — สงวนลิขสิทธิ์ ส่วนถ้อยคำของต้นฉบับยังมีสถานะตามวัตถุต้นทาง ฉบับนี้ไม่ได้สงวนสิทธิ์เพิ่มให้

ผู้เรียบเรียง/จัดพิมพ์	ISBN	สัญญาอนุญาตเนื้อหา	สัญญาอนุญาตโปรแกรม
เจษฎากร อินต๊ะวิชา · จัดพิมพ์เอง	ไม่มี ISBN	สงวนลิขสิทธิ์ © ๒๕๖๙	Apache-2.0

ฉบับนี้ไม่พิมพ์ภาพถ่ายหน้าหนังสือต้นฉบับ ทุกรูปในเล่มเป็นไดอะแกรมที่พล็อตจากตัวเลขของตำราเอง · เนื้อความของต้นฉบับที่ยกมาอ้างอิงคงไว้ตามเดิมทุกตัวอักษร

สารบัญ

5 ภาค · 19 บท · แบบฝึกหัด 42 ข้อ · ออนไลน์อีก 84 ข้อ

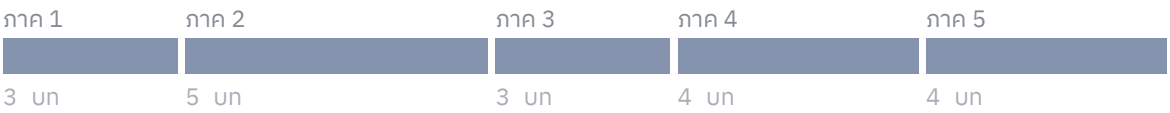

ทั้งเล่มโดยย่อ: ความกว้างของแต่ละแถบคือสัดส่วนจำนวนบทในภาคนั้น สีของแถบไม่ได้สื่อความหมายอื่น คอลัมน์ “ต้นฉบับ” ระบุเลขหน้าในฉบับ พ.ศ. 2508 ส่วนคอลัมน์ขวาสุดระบุจำนวนแบบฝึกหัด

–	บทนำ · ฟ้าที่ตำราคำลังพูดถึง — ทำไมวงกลมวงเดียวจึงพอสำหรับดาวทุกดวง	ไม่มีในต้นฉบับ	0

ภาค 1 · พื้นฐานก่อนลงมือ

		ต้นฉบับ	แบบฝึกหัด
1	โหราศาสตร์ไทยคำนวณอะไร — และทำไมไม่ต้องถามสถานที่เกิด	ไม่มีในต้นฉบับ	0
2	ระบบเลขและหน่วยของตำรา — หน่วยมุม มาตราเวลา และการหารเอาเศษ	น. 28–30 · 132	2
3	ปฏิทินไทย — จุลศักราช เถลิงศก มหาสงกรานต์ ดิถี	น. 142–145	2

ภาค 2 · จากวันเกิดถึงดวงดาว

4	ทำอัตตา — จากปีเป็นวัน	น. 31–35	3
5	ตำแหน่งเฉลี่ย (มัธยม) — ใช้พระอาทิตย์เป็นแบบ	น. 36–38	2
6	ตำแหน่งจริง (สัมผุส) — ฉายาและการแก้ค่า	น. 39–41	2
7	คำลังพระเคราะห์ — สะพานสู่ดาวทั้งเจ็ด	น. 59	2
8	ดาวที่เหลือ 9 ดวง — ตารางค่าคงที่ชุดเดียวจบ	น. 42–54 · 61–108	3

ภาค 3 · จากเวลาเกิดถึงลัคนา

9	เวลาไทยกับความยาววัน — อันโตนาที พหินาที	น. 132 · 11 · 13	2
10	สัมผุสลัคน์ 2 วิธี — สองทางต้องบรรจบที่เลขเดียวกัน	น. 127–131	3
11	มหานาทีสามชั้น — แผนที่ลัคนาหนึ่งวันเต็ม	น. 132–140	2

ภาค 4 · ผูกดวง

12	นวางศ์ · ตรียางศ์ — เก้าส่วนและสามส่วนของราศี	น. 141	2
13	ผูกดวง · ตนุเศษ — เอาเลขจากทุกบทมาผูกเป็นดวงจริง	น. 109–117	2
14	ทำดิถี นาทีดิถี · ฤกษ์พระเคราะห์ — เครื่องวัดสองชิ้นสุดท้าย	น. 55–58	3
15	ทำดวงพิชัยสงคราม — ผังรวมทุกอย่างของภาคที่ ๑	น. 118–126	3

ภาค 5 · คัมภีร์สารัมภ์

ภาคที่ ๒ ของต้นฉบับ — เครื่องคำนวณคราส คนละชุดกับสุริยยาตร์

16	สารัมภ์เปิดคัมภีร์ — จะรู้ได้อย่างไรว่าจะมีคราส	น. 146–150	2
17	สุริยยาตร์สารัมภ์ — อุณทิน พล มัธยม สมผุส	น. 151–155	3
18	จันทรคราส · พิรางค์ — จากปุณมีถึงเวลานาฬิกา	น. 156–162	2
19	สุริยคราส — ลัมพ วิกเขป และเงาที่พาดผ่านบางกอก	น. 163–171	2

ภาคผนวก บทส่งท้าย และเฉลย

ก เทียบสูตรตำรากับดาราศาสตร์ปัจจุบัน — ชั้น [นอกตำรา] ทั้งภาค

ข ตารางค่าคงที่รวมของภาคที่ 1 — ทุกค่าพร้อมหน้าตำรา

ค อภิธานศัพท์ — เรียงตามอักษรไทย

ง แผนที่ย้อนกลับ หน้าตำรา → บท — เปิดจากหน้าตำรามาหาบท

• บทส่งท้าย — ปรับสมัยหมายถึงอะไร — ทุกจุดที่ฉบับนี้ต้องเลือก

จ เฉลยแบบฝึกหัด — ครบ 126 ข้อ · คำนวณตอนสร้างเล่ม

ลำดับบทในเล่มนี้เรียงตามทางเดินของตัวเลข ไม่ได้เรียงตามหน้าของต้นฉบับ · แผนที่เทียบหน้าต้นฉบับกับบทในเล่มนี้อยู่ท้ายเล่ม

ก่อนเข้าภาค 1 — นอกตำรา

บทนำ

ฟ้าที่ตำรา กำลังพูดถึง

ก่อนจะเปิดสูตรหน้าแรก บทนำนี้พาไปดูของจริงที่ตำรากำลังคำนวณอยู่ — ทำไมทุกอย่างจึงเริ่มที่ดวงอาทิตย์ ทำไมวงกลมวงเดียวจึงพอสำหรับดาวทุกดวง และดาวสิบดวงของตำราตรงกับอะไรบนฟ้าบ้าง

> บทนำนี้ทั้งบทเป็นคำอธิบายของฉบับปรับสมัย ไม่มีข้อความหรือตัวเลขใดมาจากต้นฉบับ พ.ศ. 2508 · ผู้ที่อยากเข้าตำราทันทีข้ามไปบทที่ 1 ได้เลย

ทุกอย่างเริ่มที่ดวงอาทิตย์

คนที่ไม่มีนาฬิกา ไม่มีปฏิทิน และไม่มีเครื่องมือใดเลย ยังบอกเวลาได้ เพราะมีของอยู่อย่างหนึ่งที่กลับมาตรงเวลาเสมอโดยไม่ต้องขออนุญาตใคร นั่นคือดวงอาทิตย์

สำหรับประเทศไทย ดวงอาทิตย์ขึ้นทุกวัน แต่ตำแหน่งขึ้นและตกค่อย ๆ เลื่อนไปตามฤดูกาล เงาของเสาตั้งตรงจะสั้นที่สุดเมื่อดวงอาทิตย์อยู่สูงสุดของวัน ซึ่งเวลาในนาฬิกาอาจต่างกันเล็กน้อยในแต่ละวัน ถ้าจดวันที่เงาตอนนั้นสั้นที่สุดของปีเอาไว้ แล้วรออีกครั้งจนเงาสั้นที่สุดอีกหน จำนวนวันที่นับได้ระหว่างนั้นคือ **หนึ่งปี** — ไม่ต้องรู้ว่าโลกกลม ไม่ต้องรู้ว่าอะไรโคจรรอบอะไร แค่นับวันให้ครบ

ตำราเล่มนี้ก็เริ่มตรงนั้น ค่าแรกที่ต้องหาให้ได้คือ **จำนวนวันที่ผ่านไป** แล้วจึงค่อยแปลงเป็นตำแหน่งของดวงอาทิตย์ จากนั้นดาวดวงอื่นจึงตามมา บทที่ 3 กับบทที่ 4 ของเล่มนี้ทำเรื่องเดียวกับคนเฝ้าเงาเมื่อพันปีก่อน เพียงแต่ทำด้วยการตั้งคูณตั้งหารแทนการปักไม้

จากการเฝ้าดู กลายเป็นตัวเลข

ฐานข้อมูลของคนโบราณคือการ **จดว่าเห็นอะไร ที่ไหน เมื่อไร แล้วสังเกตซ้ำอย่างต่อเนื่อง** เมื่อบันทึกยาวนานพอ คาบการกลับมาตำแหน่งเดิมก็ปรากฏ — ดาวดวงนี้กลับมาที่เดิมทุกเท่านี้วัน ดวงนั้นทุกเท่านั้นวัน

เมื่อรู้คาบแล้ว การทำนายตำแหน่งก็กลายเป็นเลขคณิตล้วน ๆ ไม่ต้องเงยหน้าดูฟ้าอีก นี่คือเหตุผลที่สูตรเกือบทั้งเล่มนี้หน้าตาเหมือนกันหมด คือ **คูณด้วยคาบ แล้วหารเอาเศษ** เศษที่เหลือคือตำแหน่งที่ยังเดินไม่ครบรอบ

และเพราะมันมาจากการเฝ้าดู ไม่ได้มาจากทฤษฎี ตำราจึงไม่เคยอธิบายว่าทำไมตัวเลขถึงเป็นค่านั้น มันบอกแค่ว่าให้ใช้ค่านั้น ผู้อ่านที่อยากรู้ว่าค่าที่ตำราใช้ใกล้ของจริงแค่ไหน ดูได้ที่ภาคผนวก ก

ทำไมวงกลมวงเดียวจึงพอ

สิ่งที่น่าจะสะดุดตาผู้อ่านสมัยนี้มากที่สุดเมื่อเปิดตำราโหราศาสตร์เล่มใด ๆ ก็ตาม คือดาวทุกดวงถูกวางอยู่บน **วงกลมวงเดียว** แบ่งเป็นสิบสองช่อง ทั้งที่เรารู้กันว่าดาวแต่ละดวงอยู่คนละที่ คนละระยะ และโคจรคนละวง

เหตุผลที่ทำอย่างนั้นได้ไม่ใช่เพราะโบราณไม่รู้ แต่เพราะ **ฟ้าเป็นอย่างนั้นจริง ๆ** ระบบสุริยะไม่ได้กระจายอยู่รอบตัวเหมือนฝูงผึ้ง แต่แบนราวกับจานข้าว ดาวเคราะห์หลักทั้งแปดดวงโคจรเอียงจากระนาบสุริยวิถีประมาณ 7.01 องศาหรือน้อยกว่า

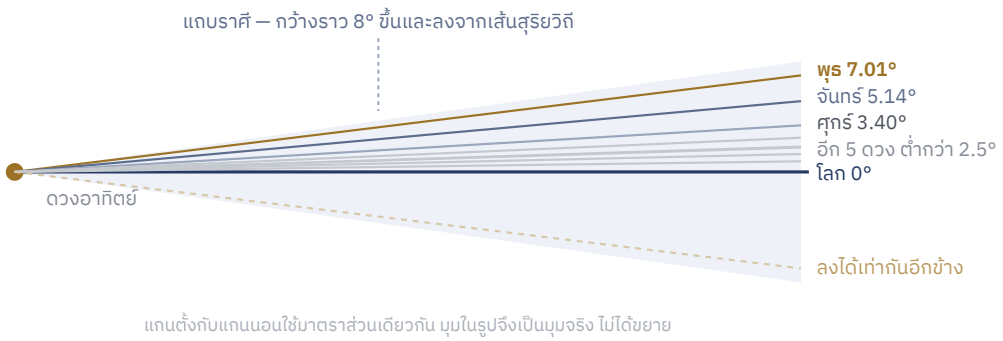

รูป บ.1 · มองระบบสุริยะจากด้านข้าง. ถ้าฟ้ากระจายรอบตัวจริง เส้นเหล่านี้จะชี้ไปคนละทิศจนเขียนลงวงเดียวไม่ได้ · สิ่งที่รูปบอกแต่ตารางบอกไม่ได้คือ ความบางของแถบนี้คือเงื่อนไขที่ทำให้ผังราศีสิบสองช่องใช้ได้กับดาวทุกดวงพร้อมกัน

ผลก็คือ เมื่อมองจากโลก ดาวทุกดวงจะเดินอยู่ใกล้แนวสุริยวิถีเป็นแถบแคบ ๆ พาดข้ามท้องฟ้า ไม่ได้กระจายสุ่มไปทั่วทรงกลมฟ้า แถบนั้นเองที่ถูกซอยเป็นสิบสองช่องและกลายเป็นราศี **วงกลมวงเดียวจึงพอ เพราะดาวไม่เคยออกนอกแถบ**

ดวง	มุมเอียงจากระนาบสุริยวิถี	ตำราคำนวณดวงนี้ไหม
พุธ	7.01°	คำนวณ — เอียงมากที่สุดในหมู่ดาวเคราะห์
ดวงจันทร์	5.14°	คำนวณ — เอียงมากที่สุดในชุดที่ตำราใช้ และเป็นเหตุให้คราสไม่เกิดทุกเดือน
ศุกร์	3.40°	คำนวณ
เสาร์	2.49°	คำนวณ
อังคาร	1.85°	คำนวณ
เนปจูน	1.77°	ไม่คำนวณ — ตำราไม่มีดวงนี้ในชุดสิบดวง
พฤหัสบดี	1.30°	คำนวณ
ยูเรนัส	0.77°	คำนวณ — ตำราเรียกมฤตยู ดูบทที่ 8
โลก	0°	ไม่ — โลกคือจุดที่ยืนดู ระนาบวงโคจรของโลกใช้เป็นระนาบอ้างอิงของสุริยวิถี

ตาราง บ.1 · มุมเอียงของวงโคจรเทียบกับระนาบสุริยวิถี. มุมสูงสุดคือพุธประมาณ 7.01 องศา เทียบกับวงกลมเต็ม 360 องศาแล้วนับว่าบางมาก แถบราศีที่กว้างราว 8 องศาทั้งขึ้นและลงจากเส้นสุริยวิถีจึงครอบทุกดวงไว้ได้หมด รวมทั้งดวงจันทร์ที่เอียงมากที่สุดในชุดที่ตำราใช้ · ตรวจทานกับ NASA/JPL Solar System Dynamics และ NASA Science

ระยะทางที่ตำราไม่จำเป็นต้องรู้

ตำราคำนวณได้แต่ **ทิศ** ว่าเมื่อมองจากโลกแล้วดาวดวงนั้นอยู่ตรงไหนของแถบราศี มันไม่เคยคำนวณ **ระยะ** ว่าดาวอยู่ไกลเท่าไร และไม่จำเป็นต้องรู้ด้วย เพราะการอ่านดวงชะตาใช้แต่ทิศ

ถึงอย่างนั้น การเห็นระยะจริงสักครั้งก็ช่วยให้เข้าใจว่าทำไมดาวชั้นนอกจึงเดินช้าจนตำราให้ตัวหารเป็นเลขใหญ่ผิดหูผิดตา — ดาวยิ่งไกล ยิ่งใช้เวลาเดินครบรอบนาน

ตารางข้างล่างวางระยะกับคาบโคจรไว้ข้างกัน จะเห็นชัดว่าสองอย่างนี้เดินไปด้วยกัน — ยิ่งไกล ยิ่งใช้เวลาครบรอบนาน

ดวง	เส้นผ่านศูนย์กลาง (กม.)	ระยะจากดวงอาทิตย์ (AU)	รอบละ (ปีโลก)
ดวงอาทิตย์	1,391,400	—	—
พุธ	4,879	0.39	0.24
ศุกร์	12,104	0.72	0.62
โลก	**12,742**	**1.00**	**1.00**
อังคาร	6,779	1.52	1.88
พฤหัสบดี	139,820	5.20	11.86
เสาร์	116,460	9.58	29.46
ยูเรนัส	50,724	19.22	**84.01**
เนปจูน	49,244	30.05	164.8

ตาราง บ.2 · ขนาดและระยะจริงของดาวที่บทนำนี้พูดถึง. 1 AU คือระยะเฉลี่ยจากโลกถึงดวงอาทิตย์ ราว 150 ล้านกิโลเมตร · คอลัมน์ขวาสุดคือคำตอบว่าทำไมตัวหารของดาวชั้นนอกในตำราจึงเป็นเลขใหญ่ — ยูเรนัสเดินครบรอบใช้เวลา 84 ปีโลก และบันไดมัธยมของมฤตยูในตำราก็ใช้ตัวหาร 84 พอดี ซึ่งเป็นหลักฐานชิ้นหนึ่งที่บทที่ 8 หยิบมาใช้ · ตรวจทานกับ NASA/JPL Solar System Dynamics

ดาวสิบดวงของตำรา ไม่ใช่ดาวเคราะห์แปดดวง

ข้อสุดท้ายก่อนเข้าเล่ม และเป็นข้อที่ถ้าข้ามไปจะเข้าใจผิดตลอดทั้งเล่ม — **รายชื่อดาวของตำราไม่ใช่รายชื่อดาวเคราะห์**

ตำราคำนวณสิบดวง คือ อาทิตย์ จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี ศุกร์ เสาร์ ราหู เกตุ และมฤตยู · ในนั้นดวงอาทิตย์เป็นดาวฤกษ์ ดวงจันทร์เป็นบริวารของโลก ทั้งสองไม่ใช่ดาวเคราะห์ · ส่วนราหูกับเกตุไม่ใช่ก้อนวัตถุบนฟ้าเลย เรื่องนี้บทที่ 8 อธิบายไว้เต็ม ๆ พร้อมข้อควรระวังที่สำคัญมากข้อหนึ่ง

ดาวเคราะห์ที่ดาราศาสตร์ปัจจุบันนับ แต่ตำราไม่นับ คือเนปจูน ส่วนพลูโตซึ่งตำราก็ไม่นับ ถูกสหพันธ์ดาราศาสตร์สากลจัดเป็นดาวเคราะห์แคระเมื่อ พ.ศ. 2549

จุดที่ตรงกันพอดีมีอยู่จุดหนึ่งคือ **มฤตยูกับดาวยูเรนัส** ซึ่งบทที่ 8 และภาคผนวก ก ชวนดูหลักฐานว่าทำไมจึงเชื่อว่าเป็นดวงเดียวกัน

ที่ต้องย้ำอีกครั้งคือ ตำราคำนวณ **ตำแหน่งที่มองเห็นจากโลก** ไม่ใช่ตำแหน่งจริงรอบดวงอาทิตย์ ภาพระบบสุริยะในบทนำนี้จึงเป็นฉากหลังให้เข้าใจ ไม่ใช่แผนภาพของสูตร

บทนำนี้อยู่นอกตำรา

ไม่มีข้อความหรือตัวเลขใดในบทนำนี้มาจาก *คัมภีร์โหราศาสตร์ไทย ฉบับสมบูรณ์* ตำราไม่ได้พูดถึงระยะทาง ไม่ได้พูดถึงระนาบวงโคจร และไม่ได้อธิบายว่าดาวคืออะไร ทั้งหมดนี้เป็นคำอธิบายที่ฉบับปรับสมัยเติมเข้ามาเพื่อวางฉากให้ผู้อ่าน

ตั้งแต่บทที่ 1 เป็นต้นไป ทุกหน้าจะมีป้ายบอกที่มาของแต่ละข้อความชัดเจน ว่าอันไหนเป็นถ้อยคำเดิมของตำรา อันไหนเป็นคำอธิบายของฉบับนี้ และอันไหนเป็นมติ

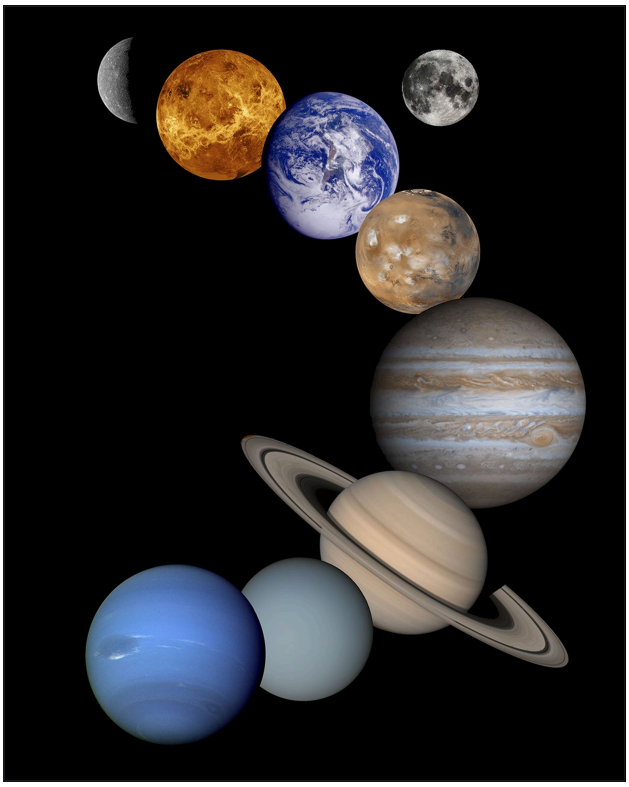

ภาพถ่ายจริงจากยาน

พุธถึงเนปจูน

รูป บ.2 · ภาพจริงของดาวในระบบสุริยะ. ในภาพมีพุธ ศุกร์ โลกกับดวงจันทร์ อังคาร พฤหัสบดี เสาร์ ยูเรนัส และเนปจูน

ภาพมาจากยาน Mariner 10, Magellan, Galileo, Mars Global Surveyor, Cassini และ Voyager

นี่คือภาพตัดต่อรวม ไม่ใช่ภาพถ่ายเฟรมเดียว ไม่แสดงระยะหรือตำแหน่งจริงบนท้องฟ้า · ดาวชั้นในใช้มาตราส่วนใกล้เคียงกันภายในกลุ่ม ดาวชั้นนอกก็เช่นกัน แต่สองกลุ่มไม่ได้ใช้มาตราส่วนเดียวกัน

NASA/JPL · PIA03153 · 2001

ภาคที่หนึ่ง

1 พื้นฐานก่อนลงมือ

สามบทแรกไม่ได้สอนคำนวณดาว แต่สอนเครื่องมือที่ต้องมีก่อน — ระบบเลข หน่วยวัด และปฏิทิน ตำราเดิมกระจายเรื่องเหล่านี้ไว้คนละที่ ฉบับนี้รวบมาไว้ต้นเล่ม

1 **โหราศาสตร์ไทยคำนวณอะไร** ไม่มีในต้นฉบับ
ภาพรวมทั้งเล่ม · แผนที่สายคำนวณ · วิธีอ่านป้ายห้าแบบ

2 **ระบบเลขและหน่วยของตำรา** น. 28–30
ฐานมุมสี่ชั้น · มาตราเวลาไทย · การหารเอาเศษ

3 **ปฏิทินไทย** น. 142–145
จุลศักราช · เถลิงศก · มหาสงกรานต์ · ดิถี

ย้ายที่จากต้นฉบับ

เรื่องปฏิทินอยู่หน้าเกือบท้ายสุดของต้นฉบับ ฉบับนี้ยกมาไว้บทที่ 3 เพราะต้องรู้เถลิงศกก่อนจึงทำอัตตาในบทที่ 4 ได้ · การย้ายทุกครั้งมีป้ายกำกับ และมีแผนที่เทียบหน้าอยู่ท้ายเล่ม

01 บทที่ 1

ก่อนจะอ่านดวงชะตา เรากำลังคำนวณอะไรอยู่?

ก่อนจะมีคำทำนายหนึ่งประโยค ต้องคำนวณอะไรบ้าง — บทนี้ชวนเดินจากวันเกิดไปถึงดวงชะตาทั้งดวง อธิบายว่าทำไมระบบของตำราไม่ถามสถานที่เกิด วิธีดูว่าแต่ละข้อความเป็นคำของใคร และเหตุใดเมื่อตำราไม่บอก เราจึงไม่เดาให้เนียน

ต้นฉบับ	ต้องผ่านมาก่อน	บทนี้ส่งต่อ	ท้ายบท
ไม่มีเลขหน้า	**ไม่ต้อง**	**แผนที่ทั้งเล่ม**	**ไม่มีแบบฝึกหัด**
บทนี้เขียนใหม่ทั้งบท	เริ่มอ่านที่บทนี้ได้เลย	ไปทุกบทที่เหลือ	เริ่มลงมือที่บทที่ 2

> **บทนี้ไม่มีในต้นฉบับ**
>
> บทนำนี้เป็นของฉบับเรียบเรียง มิได้ถอดจากบทนำในต้นฉบับ ทุกครั้งที่บทนี้พูดถึงวิธีคำนวณ จะชี้ไปยังบทที่ระบุเลขหน้าต้นฉบับไว้แล้ว ไม่สรุปแทนตำราเอง — ทั้งบทจึงติดป้าย **ผู้เขียน** ตลอด และไม่มีบรรทัดใดอ้างว่าตำราพูด

บทที่ 1–3 · เลข หน่วย ปฏิทิน — เครื่องมือที่ต้องมีก่อนทุกขั้นด้านล่าง

ทุกกล่องรับตัวเลขจากกล่องก่อนหน้า — ถ้าคลาดตั้งแต่ต้น ความคลาดนั้นเดินต่อไปทั้งสาย

รูป 1.1 · ทั้งเล่มในรูปเดียว. เล่มนี้เดินจากซ้ายไปขวา วันเกิดเข้าทางบนสุด เวลาเกิดเข้าทางล่าง แล้วมาบรรจบกันเป็นดวงชะตา · บทที่กำกับไว้ใต้กล่องคือที่ที่ค่านั้นถูกคำนวณจริง

ผู้เขียน

ขอบเขตเนื้อหาของหนังสือเล่มนี้

ลองนึกถึงกรณีต่อไปนี้

สมมติว่าคนสองคนใช้วัน เดือน ปี และเวลาเกิดของคนเดียวกัน คนแรกเปิดตำรา แล้วค่อย ๆ คำนวณด้วยมือ อีกคนกรอกข้อมูลเดียวกันลงในโปรแกรม สุดท้ายทั้งคู่ผูกดวงชะตาแล้วได้ตำแหน่งดาวตรงกันทุกจุด

จากผลที่ได้ เรายืนยันอะไรได้บ้าง?

เรายังไม่ได้พิสูจน์ว่าคำทำนายใดถูก และยังไม่รู้ด้วยซ้ำว่าชีวิตของเจ้าชะตาจะเป็นอย่างไร สิ่งที่เรารู้มีเพียงว่า **ทั้งสองคนคำนวณตามกฎชุดเดียวกัน และทำซ้ำผลลัพธ์ของกันและกันได้**

นี่คือขอบเขตที่หนังสือเล่มนี้จะกล่าวถึง

ก่อนจะพยากรณ์ว่า “ดาวดวงนี้ให้คุณ” หรือ “ดาวดวงนั้นให้โทษ” ผู้คำนวณจำเป็นต้องตอบคำถามพื้นฐานเสียก่อนว่า วันเกิดถูกนับอย่างไร เวลาเริ่มจากตรงไหน ดาวแต่ละดวงอยู่ตำแหน่งใด และลัคนา (ลัก-คะ-นา) ตกอยู่ในราศีใด หากตัวเลขที่ใช้

คำนวณต่างกัน ผลพยากรณ์ก็ย่อมต่างกันได้ แม้ผู้พยากรณ์จะใช้หลักการตีความเหมือนกันก็ตาม

รูป 1.2 · สี่คำถามที่ต้องตอบให้ได้ก่อน. ถ้าสี่ช่องซ้ายต่างกัน ช่องขวาก็ต่างกันได้ทันที แม้ผู้พยากรณ์สองคนจะใช้หลักการตีความชุดเดียวกัน

หนังสือเล่มนี้จึงเริ่ม **ก่อนการพยากรณ์** โดยใช้วันเกิดและเวลาเกิดเป็นจุดตั้งต้น แล้วคำนวณจนได้ตำแหน่งดาวสิบดวง นวางศ์ (นะ-วาง) ตรียางศ์ (ตรี-ยาง) และตนุเศษ (ตะ-นุ-เสด) ครบทั้งดวงชะตา ทุกขั้นมีตัวเลขให้ย้อนตรวจ และมีตัวอย่างให้คำนวณซ้ำ

รูป 1.3 · เส้นแบ่งของเล่มนี้. ครึ่งซ้ายคือสิ่งที่พิสูจน์กันได้ด้วยการคำนวณซ้ำ ครึ่งขวาคือสิ่งที่พิสูจน์แบบนั้นไม่ได้ — เล่มนี้เลือกอยู่ฝั่งซ้ายทั้งเล่ม

ความหมายของดาวในเรือน ศิลปะการอ่านดวงชะตา และคำทำนาย เป็นอีกเรื่องหนึ่งซึ่งต้องอธิบายในหนังสืออีกเล่มหนึ่ง สรุปได้ว่า **เล่มนี้สอนว่าดวงชะตาหนึ่งผูกขึ้นมาได้อย่างไร ยังไม่ได้สอนว่าดวงชะตานั้นแปลว่าอะไร**

สูตรหลักมาจาก *คัมภีร์โหราศาสตร์ไทย ฉบับสมบูรณ์* ของหลวงวิศาลดรุณกร (อั้น สาริกบุตร) ภาคที่ ๑ พระสุริยยาตร์ (พระ-สุ-ริ-ยะ-ยาด) และมานัตต์ (มา-นัด) ซึ่งรวมพิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2508 ผมไม่ได้เขียนสูตรชุดใหม่ขึ้นแทนตำรา ฉบับนี้เพียงขยายความเดิมทีละขั้นให้ผู้อ่านติดตามได้ และระบุให้ชัดทุกครั้งว่า ส่วนใดมาจากต้นฉบับ ส่วนใดเป็นคำอธิบายของผม

ฉบับนี้ทำ	ฉบับนี้ไม่ทำ
+ คลี่ข้อความเดิมให้เดินตามได้ทีละขั้น	– เขียนสูตรชุดใหม่ขึ้นแทนตำรา
+ จัดลำดับใหม่ตามทางเดินของตัวเลข	– ตัดสินแทนตำราว่าวิธีไหนถูกกว่า
+ บอกทุกครั้งว่าบรรทัดนั้นเป็นคำของใคร	– เติมค่าที่ตำราไม่ได้ให้ไว้

ผู้เขียน

เหตุผลที่หนังสือเล่มนี้ไม่ถามสถานที่เกิด

ผู้ที่เคยใช้โปรแกรมผูกดวงชะตาสมัยใหม่อาจคุ้นกับช่องกรอกจังหวัด ประเทศ ละติจูด และลองจิจูด แต่เครื่องคำนวณตามตำราเล่มนี้ไม่ถามข้อมูลเหล่านั้นเลย โดยถามเพียงวันเกิดและเวลาเกิดที่นับตามระบบของตำราเท่านั้น

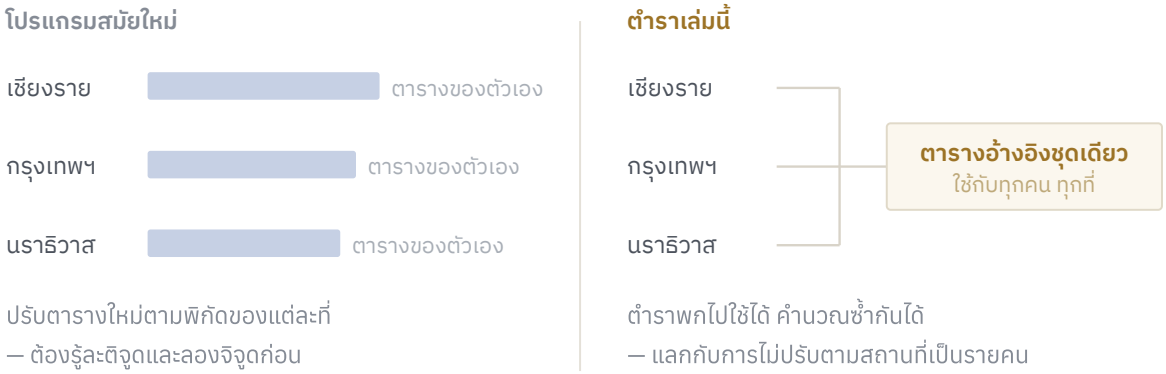

รูป 1.4 · ความต่างอยู่ที่ตรงไหน. ภาพนี้เป็นแผนผังของสองวิธี ไม่ใช่ค่าที่วัดจริง — ความยาวแท่งด้านซ้ายบอกเพียงว่า “ไม่เท่ากัน” เท่านั้น · ท้องฟ้าอ้างอิงที่ซ่อนอยู่ในตารางชุดเดียวนั้นมีลักษณะอย่างไร เป็นเรื่องของบทที่ 9

จึงเกิดคำถามว่า หากไม่ทราบสถานที่เกิด จะคำนวณตำแหน่งบนท้องฟ้าได้อย่างไร?

คำตอบคือ **ตำราใช้ตารางเวลาอ้างอิงชุดเดียว มิได้ปรับตารางใหม่ตามสถานที่เกิดแต่ละแห่ง** ผู้คำนวณจึงใช้ตารางเดียวกันไม่ว่าจะเกิดที่ใด

สำหรับคนในยุคที่ยังไม่มี GPS ไม่มีฐานข้อมูลพิกัด และไม่มีโปรแกรมคำนวณทันที วิธีนี้มีข้อดีชัดเจนมาก ตำราพกไปใช้ได้ คำนวณซ้ำกันได้ และไม่ต้องเริ่มจากการวัดตำแหน่งของเมืองทุกครั้ง

อย่างไรก็ตาม วิธีนี้ก็มีข้อจำกัด

ได้อะไร	แลกกับอะไร
+ ตำราพกไปใช้ที่ไหนก็ได้	– กลางวันของแต่ละพื้นที่ยาวไม่เท่ากัน
+ สองคนคำนวณแล้วได้ผลตรงกัน	– เวลาที่ดวงอาทิตย์ขึ้นจริงเปลี่ยนตามสถานที่
+ ไม่ต้องวัดตำแหน่งของเมืองก่อนทุกครั้ง	– ผลที่ได้จึงไม่ใช่การปรับท้องฟ้าเป็นรายคน

กลางวันของแต่ละพื้นที่ยาวไม่เท่ากัน และเวลาที่ดวงอาทิตย์ขึ้นจริงย่อมเปลี่ยนไปตามสถานที่ หากใช้ตารางเวลาอ้างอิงชุดเดียวกับทุกคน การคำนวณย่อมมิได้ปรับท้องฟ้าให้ตรงกับสถานที่เกิดเป็นรายคน

หนังสือเล่มนี้จะไม่รีบตัดสินแทนผู้อ่านว่าวิธีดังกล่าว “ดี” หรือ “ไม่ดี” สิ่งที่ตรวจได้ก่อนคือคำนวณตามวิธีของตำราให้ถูกต้อง แล้วในบทที่ 9 จึงค่อยถอดค่าจากตารางกลับมาพิจารณาว่า ท้องฟ้าอ้างอิงที่ซ่อนอยู่ภายในมีลักษณะอย่างไร

หลักสำคัญของหนังสือทั้งเล่มคือ ต้องรู้เสียก่อนว่า **วิธีคำนวณแต่ละอย่างมุ่งหาค่าใด** จึงจะเปรียบเทียบผลกับวิธีอื่นได้อย่างเป็นธรรม

แถบซ้ายยาวเท่ากันทั้งสามแถว เพราะตำราใช้ตารางชุดเดียว — แถบขวาคือสิ่งที่ท้องฟ้าจริงทำ

รูป 1.5 · ราคาของความสะดวก. ตารางชุดเดียวทำให้สองคนคำนวณแล้วได้ผลตรงกันเสมอ แต่ค่าที่ได้ก็เท่ากันทุกพื้นที่ด้วย **ผังนี้ไม่มีตัวเลขจากตำรา** เป็นภาพอธิบายเหตุผล ส่วนตัวเลขจริงอยู่ในบทที่ 9

ผู้เขียน

ลำดับการคำนวณจากวันเกิด หนึ่งวันไปสู่ดวงชะตาหนึ่งดวง

เมื่อเปิดตำราเก่า อาจพบคำว่า หรคุณ (หอ-ระ-คุน) กัมมัชพล (กำ-มัด-ชะ-พน) มัธยม (มัด-ทะ-ยม) หรือสัมผุส (สำ-ผุด) เรียงต่อกันหลายคำ จนรู้สึกว่าต้องจำศัพท์ทั้งหมดก่อนจึงจะเริ่มเรียนได้

หรคุณ	กัมมัชพล	มัธยม	สัมผุส
หอ-ระ-คุน	กำ-มัด-ชะ-พน	มัด-ทะ-ยม	สำ-ผุด
เลขวันสัมบูรณ์	ตัวสะสมวันละ 800	ตำแหน่งเฉลี่ยของดาว	ตำแหน่งจริงหลังแก้ค่า
บท 4	บท 3	บท 5	บท 6

เลขบทคือบทที่นิยามคำนั้นเต็ม ๆ พร้อมตัวอย่างคำนวณ — ยังไม่ต้องจำตอนนี้

หากพิจารณาคำเหล่านี้ตามลำดับการคำนวณ ก็จะเข้าใจได้ง่ายขึ้น

การคำนวณเริ่มจากวัน เดือน ปี แล้วแปลงเป็น “เลขวันสะสม” จากนั้นจึงนำเลขชุดนั้นไปคำนวณตามสูตรทีละขั้นจนได้ตำแหน่งดาว แล้วนำเวลาเกิดมาช่วยหาลัคนาก่อนประกอบทุกส่วนเป็นดวงชะตา

ตารางต่อไปนี้แสดงลำดับการคำนวณตลอดทั้งเล่ม ยังไม่ต้องจำชื่อทุกคำ เพียงดูว่าแต่ละช่วงใช้ค่าใด และได้ค่าใดไว้ส่งต่อ

เราเริ่มจาก	แล้วได้อะไร	อ่านต่อบท
ปีจุลศักราช + วันเกิด	หรคุณ · กัมมัชพล (เลขวันสัมบูรณ์และตัวสะสมกำลัง)	3–4
กัมมัชพล	มัธยมพระอาทิตย์ (ตำแหน่งเฉลี่ย)	5
มัธยม	สัมผุสพระอาทิตย์ (ตำแหน่งจริง)	6
จ.ศ. + มัธยม	กำลังพระเคราะห์ (ตัวตั้งร่วมของดาวทั้งเจ็ด)	7
กำลังพระเคราะห์	มัธยม–สัมผุสดาวอีกเก้าดวง	8
เวลาเกิด + อันโตนาที	ความยาววันจริง · ลัคนา	9–11
ลัคนา + ดาวสิบดวง	นวางศ์ ตรียางศ์ · ดวงชะตา · ตนุเศษ	12–13

ตาราง 1.1 · เส้นทางของตัวเลข จากวันเกิดหนึ่งวันไปเป็นดวงชะตาหนึ่งดวง. อ่านทีละแถวจากบนลงล่าง — ของที่ได้ในแถวหนึ่ง กลายเป็นของที่ใช้ตั้งต้นในแถวถัดไป

หากเปรียบกับการสร้างบ้าน บทที่ 1–3 คือการเตรียมเครื่องมือและทำความเข้าใจหน่วยวัด บทที่ 4–8 คือการวางฐานและหาตำแหน่งดาว บทที่ 9–11 นำเวลาเกิดมาใช้หาลัคนา และบทที่ 12–13 จึงประกอบทุกอย่างเป็นดวงชะตาที่นำไปอ่านต่อได้

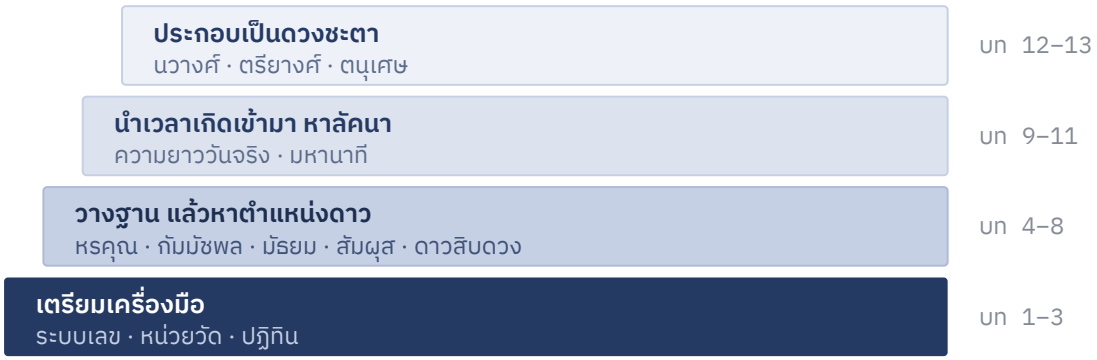

อ่านจากล่างขึ้นบน — ชั้นบนตั้งอยู่บนชั้นล่างเสมอ

รูป 1.6 · เล่มนี้สร้างขึ้นเป็นชั้น ๆ. ชั้นล่างสุดไม่ได้คำนวณดาวสักดวง แต่ถ้าข้ามไป ชั้นบนจะพังทั้งหมด — นี่คือเหตุผลที่บทที่ 2 กับ 3 มาก่อนบทที่มีสูตร

ค่าเดียวอาจกลับมาใช้ได้หลายครั้ง หรคุณที่เริ่มในบทที่ 4 นำไปใช้ต่อในสูตรเกตุของบทที่ 8 ส่วนกัมมัชพลตัวเดียวเป็นค่าตั้งต้นของดาวหลายดวง หากคลาดตั้งแต่ต้น ความคลาดนั้นย่อมกระทบขั้นถัดไปทั้งหมด มิได้หยุดอยู่เพียงบรรทัดเดียว

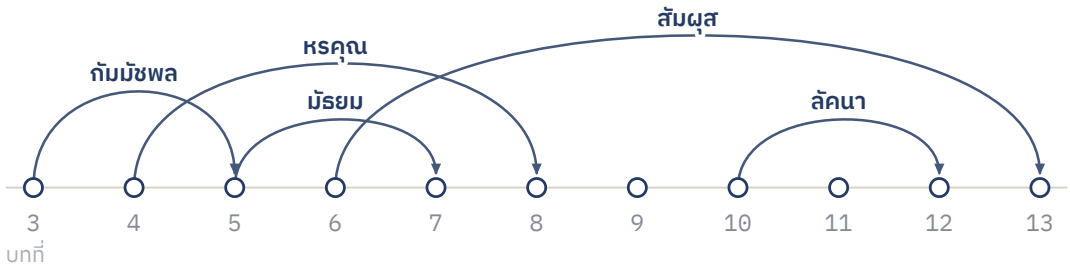

รูป 1.7 · ค่าหนึ่งค่าข้ามไปไกลแค่ไหน. เส้นโค้งแต่ละเส้นคือค่าหนึ่งค่าที่คำนวณเสร็จในบทหนึ่ง แล้วถูกเรียกใช้อีกครั้งในบทที่ปลายอีกข้าง — เส้นที่ยาวที่สุดคือสัมผุส ซึ่งเดินจากบทที่ 6 ไปจนถึงการผูกดวงในบทที่ 13

ฉบับนี้จึงเรียงบทใหม่ตามลำดับการคำนวณ มิได้เรียงตามหน้าของต้นฉบับ ตำราเดิมเขียนสำหรับผู้เรียนในยุคที่มีพื้นฐานและมีปูมอยู่ในมือแล้ว ส่วนฉบับนี้ถือว่าผู้อ่านเริ่มจากศูนย์ ทุกครั้งที่ย้ายเนื้อหาจากหน้าเดิมจะมีป้ายกำกับไว้ และท้ายเล่มมีแผนที่ให้ย้อนกลับได้ว่า เนื้อหาแต่ละหน้าของตำราไปอยู่ตรงไหนในหนังสือเล่มนี้

หากยังจำชื่อค่าเหล่านี้ไม่ได้ก็ไม่เป็นไร ขอเพียงจำภาพรวมว่า การคำนวณจะนำค่าที่ได้ไปใช้ต่อในขั้นถัดไป เมื่อถึงแต่ละบทก็จะหยุดพิจารณาทีละค่า พร้อมลองคำนวณจากตัวอย่างจริง แล้วศัพท์ที่ดูยากจะค่อย ๆ กลายเป็นชื่อเรียกของสิ่งที่กำลังทำอยู่

ผู้เขียน

ที่มาของข้อความในเล่มนี้

หนังสือที่เรียบเรียงจากตำราเก่ามักมีปัญหาเรื่องที่มาของถ้อยคำในแต่ละส่วน

ผู้เรียบเรียงอ่านข้อความจากต้นฉบับหนึ่งประโยค แล้วเพิ่มคำอธิบายอีกสามประโยค หลายปีต่อมา ผู้อ่านอาจจำได้เพียงว่า “หนังสือเล่มนี้บอกไว้” แต่แยกไม่ออกแล้วว่าประโยคไหนเป็นคำของผู้แต่งเดิม และประโยคไหนเป็นคำอธิบายที่เพิ่มภายหลัง

ฉบับนี้จึงใช้ป้ายกำกับห้าแบบตลอดทั้งเล่ม มิใช่เพื่อทำให้หนังสือดูเป็นวิชาการ แต่เพื่อให้ตอบคำถามได้เสมอว่า **ข้อความที่กำลังอ่านเป็นคำของใคร**

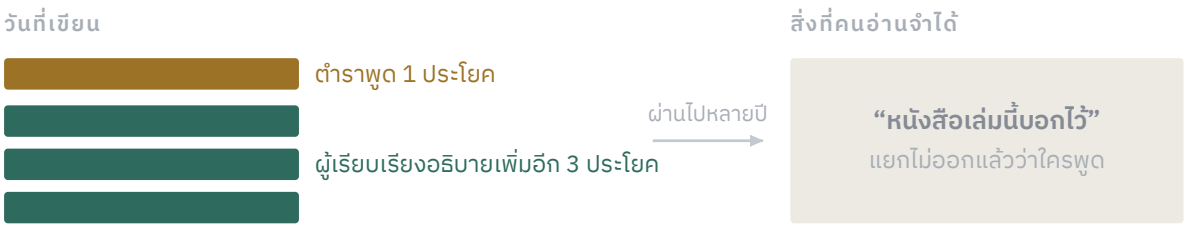

ป้ายห้าแบบมีหน้าที่เดียว — แยกแถบสีทั้งสองฝั่งออกจากกันตลอด มิให้รวมเป็นข้อความเดียว

รูป 1.8 · เสียงสองเสียงหลอมเป็นเสียงเดียวได้อย่างไร. ปัญหานี้มิได้เกิดจากเจตนา แต่เพราะไม่มีป้ายกำกับว่าบรรทัดใดเป็นของใคร

ป้าย	กำลังอ่านอะไร	ย้อนตรวจได้อย่างไร
เรียบเรียงจากตำรา น. X	เนื้อหาส่วนใหญ่ — เขียนใหม่จากตำรา	อ้างเลขหน้าได้เสมอ · ตัวเลขทุกตัวตรวจกับคำถอดจากภาพ
ตำรา	ยกข้อความต้นฉบับมาตรง ๆ	ตรงกับคำถอดตัวต่อตัว คงเลขไทย — เครื่องตรวจบังคับ
ผู้เขียน	คำอธิบาย การจัดลำดับ แบบฝึกหัด	ไม่อ้างว่าตำราพูด
มติของฉบับนี้	จุดที่ตำราเงียบ เจ้าของเลือกทางใดทางหนึ่ง	มีบันทึกเหตุผลของมติกำกับไว้ทุกครั้ง
นอกตำรา	ดาราศาสตร์ปัจจุบัน สำนักอื่น ประสบการณ์	มีแหล่งอ้างอิงกำกับ — ไม่รวมสำนักเงียบ ๆ

ตาราง 1.2 · ป้ายห้าแบบ — เพื่อให้รู้เสมอว่ากำลังอ่านคำของใคร. ป้ายเหล่านี้ปิดไม่ได้ · สีของเส้นริมซ้ายกับคำบนป้ายบอกเรื่องเดียวกัน เพื่อให้พิมพ์ขาวดำแล้วยังแยกออก

ห้าป้าย เมื่อวางเรียงกันจริง

เรียบเรียงจากตำรา น. 39

ตั้งมัธยมลง แล้วลบ 2 ราศี 20 องศา — เลขราศีของผลลัพธ์เรียกว่าเกณฑ์

ตำรา · ยกมาตัวต่อตัว น. ๓๙

> “ถ้าจะทำสัมผุสพระอาทิตย์ ให้ตั้งมัธยมพระอาทิตย์ลง เอา ๒ ลบราศี ๒๐ ลบองศา เศษในราศีเป็นเกณฑ์”

ผู้เขียน

เหตุใดจึงต้องลบ 2 ราศี 20 องศา? ตำราไม่ได้อธิบาย เพียงสั่งให้ทำ

จัดลำดับใหม่จากต้นฉบับ

ในตำรา มัธยมกับสัมผุสอยู่ในบทเดียวกันต่อเนื่องกัน ฉบับนี้แยกเป็นสองบท เพราะสองขั้นนี้ตอบคนละคำถาม

นอกตำรา · ดาราศาสตร์ปัจจุบัน

ค่าแก้สูงสุดของตำราคือ 134 ลิบดา · ในแบบจำลอง USNO/JPL ใกล้ J2000 ค่าเดียวกันอยู่ราว 115 ลิบดา

U.S. Naval Observatory, *Approximate Solar Coordinates* · JPL, *Approximate Positions of the Planets* — เข้าถึง 10 ส.ค. 2569

รูป 1.9 · ห้าเสียงในหน้าเดียวกัน. ตัวอย่างทั้งห้านี้ยกมาจากบทที่ 6 ของเล่มนี้ มิใช่ข้อความสมมติ — มีเพียงกล่อง [ตำรา] ที่ใช้เลขไทย เพราะคงตามต้นฉบับ ส่วนที่เหลือใช้เลขอารบิก ความต่างของตัวเลขจึงเป็นสัญญาณอีกชั้นหนึ่งโดยไม่ต้องอ่านป้าย

ในการอ่านรอบแรก ผู้อ่านไม่จำเป็นต้องหยุดดูทุกป้าย อ่านเนื้อหาต่อไปได้ตามปกติ แต่เมื่อพบตัวเลขที่สงสัยหรืออยากรู้ว่าข้อสรุปมาจากไหน ป้ายเหล่านี้จะช่วยให้ย้อนกลับไปถึงหน้าต้นฉบับหรือเหตุผลที่ใช้ตัดสินได้

ฉบับนี้มุ่งให้หนังสืออ่านง่าย แต่คำว่าอ่านง่ายมิได้หมายถึงการผสมทุกเสียงเข้าด้วยกันจนแยกที่มาไม่ออก เพราะหากวันหนึ่งพบหลักฐานใหม่ ต้องรู้ก่อนว่าสิ่งใดเป็นข้อความเดิม และสิ่งใดเป็นส่วนที่แก้หรืออธิบายเพิ่มเติมได้

ผู้เขียน

หลักปฏิบัติเมื่อตำราให้ข้อมูลไม่ครบ

สมมติว่าคำนวณตามสูตรมาเกือบจบแล้ว เมื่อถึงขั้นสุดท้าย ตำรากลับบอกให้ “เอาค่าจากตารางมาบวก” ทั้งที่หน้าต้นฉบับที่มีอยู่ไม่ได้พิมพ์ตารางนั้นไว้

มีทางเลือกอย่างน้อยสามทาง ทางแรก เดาค่าที่น่าจะใช่แล้วคำนวณต่อ ทางที่สอง นำค่าจากหนังสือเล่มอื่นมาใช้ และทางที่สาม หยุดไว้ก่อนพร้อมระบุว่าหลักฐานยังไม่พอ

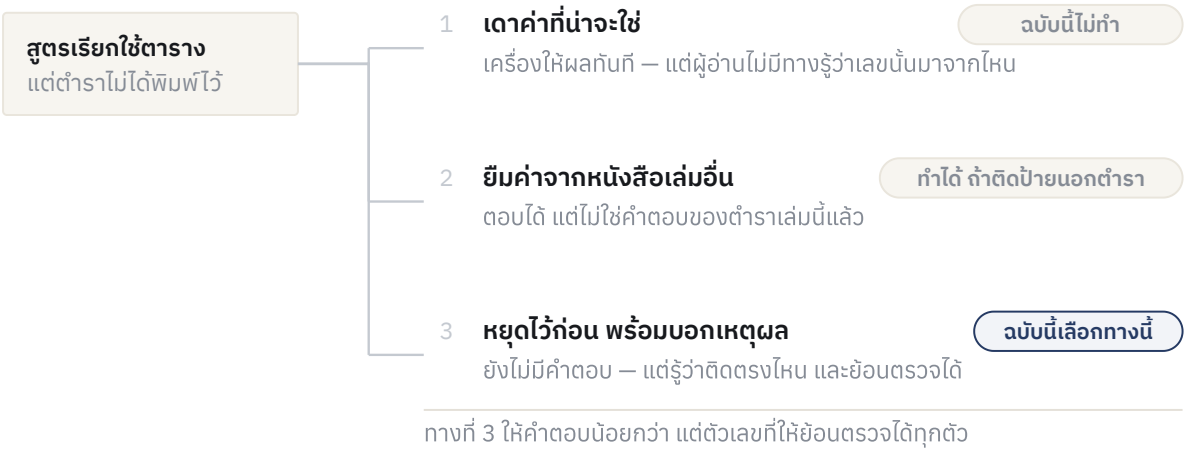

รูป 1.10 · สามทาง เมื่อหลักฐานไม่พอ. ความต่างของสามทางนี้ไม่ได้อยู่ที่ความแม่นยำ แต่อยู่ที่ว่าอีกสิบปีข้างหน้ายังบอกได้ไหมว่าเลขตัวนั้นมาจากไหน

สองทางแรกอาจทำให้เครื่องคำนวณให้ผลได้ทันที แต่ยังมีคำถามตามมาว่า ผลนั้นยังนับเป็นคำตอบจากตำราเล่มนี้อยู่หรือไม่ หากไม่ติดป้าย ผู้อ่านย่อมไม่อาจรู้ว่าตัวเลขส่วนใดมาจากต้นฉบับ และส่วนใดมาจากความรู้ที่ผู้เรียบเรียงเพิ่มเติมไว้

ฉบับนี้ยึดหลักว่า

เมื่อตำราไม่บอก จะไม่เติมโดยซ่อนที่มา

หากหลักฐานไม่พอ เครื่องคำนวณจะหยุดและแจ้งเหตุผล หากจำเป็นต้องเลือกวิธีหนึ่งเพื่อคำนวณต่อ จะติดป้ายว่าเป็นมติของฉบับนี้ หากนำความรู้จากภายนอกมาใช้ จะระบุแหล่งที่มาอย่างชัดเจน

ตลอดทั้งเล่มจะพบทั้งเศษศูนย์ที่ตำราอธิบายไว้ไม่ครบ ตารางที่สูตรเรียกใช้แต่ยังไม่พบ และตัวเลขบางจุดที่ข้อความกับอุทาหรณ์ไม่ตรงกัน ฉบับนี้จะระบุว่าเรารู้อะไร ยังไม่รู้อะไร และเหตุใดจึงดำเนินต่อหรือหยุด แม้บางจุดยังไม่มีคำตอบ วิธีนี้ก็ยังน่าเชื่อถือกว่าการให้คำตอบโดยไม่ทราบที่มา

สามกรณีที่พบบ่อย

1
เศษศูนย์ที่อธิบายไว้ไม่ครบ
สูตรบอกให้หารเอาเศษ แต่ไม่ได้บอกว่าเศษ 0 ให้ทำอย่างไร

2
ตารางที่สูตรเรียกใช้ แต่ยังไม่พบ
สูตรสั่งให้เปิดตาราง แต่หน้าที่มีอยู่ไม่ได้พิมพ์ตารางนั้นไว้

3
ข้อความกับอุทาหรณ์ไม่ตรงกัน
คำอธิบายระบุอย่างหนึ่ง แต่ตัวอย่างในตำราแสดงอีกอย่าง

ทั้งสามกรณี ฉบับนี้จะระบุสิ่งที่รู้ สิ่งที่ยังไม่รู้ และเหตุที่ดำเนินต่อหรือหยุด

แนวทางการอ่านหนังสือเล่มนี้คือ เริ่มจากเลข หน่วย วัน เวลา และสูตร แล้วจึงพิจารณาว่าตัวเลขแต่ละส่วนประกอบกันเป็นดวงชะตาได้อย่างไร

บทถัดไปจึงเริ่มจากเรื่องที่ดูธรรมดาที่สุด แต่หากเข้าใจผิด ทุกบทต่อ ๆ ไปจะอ่านยากทันที นั่นคือ **เลขและหน่วยของตำรา** ซึ่งจะอธิบายว่าเหตุใดหนึ่งองศาจึงมีหกสิบลิบดา หนึ่งวันจึงแบ่งเป็นหกสิบส่วน และการทดข้ามหลักจึงสำคัญกว่าการจำสูตร

ศัพท์ที่บทนี้เอ่ยถึง — และบทที่สอนจริง

ลัคนา	ราศีและองศาที่กำลังขึ้นจากขอบฟ้าตะวันออก ณ เวลาเกิด บท 2
กัมมัชพล	ค่าสะสมที่เดินวันละ 800 หน่วย ตัวตั้งของดาวทุกดวง บท 3
หรคุณ	จำนวนวันสะสมนับจากจุดตั้งต้นของตำรา — เลขวันสัมบูรณ์ บท 4
สัมผุส	ตำแหน่งจริงของดาวหลังแก้มัธยมด้วยฉายาแล้ว บท 6

บทนี้เพียงเอ่ยชื่อไว้ให้คุ้นหู ยังไม่ต้องจำ — นิยามเต็มพร้อมตัวอย่างอยู่ในบทที่กำกับไว้

ย้อนกลับไปที่ต้นฉบับ

บทนี้ไม่มีเลขหน้าต้นฉบับให้ย้อน เพราะไม่ได้ถอดมาจากหน้าใดของตำรา — เป็นบทนำที่เขียนขึ้นใหม่ทั้งบท

การย้อนตรวจของบทนี้จึงทำได้อีกทางหนึ่ง คือตามข้อความไปยังบทที่ถูกอ้างถึง ซึ่งทุกบทนั้นมีเลขหน้ากำกับไว้แล้ว

บท 2	เลขและหน่วย — เริ่มลงมือคำนวณจริงที่นี่
บท 9	ท้องฟ้าอ้างอิงที่ซ่อนอยู่ในตารางชุดเดียว
ท้ายเล่ม	แผนที่เทียบหน้าต้นฉบับกับบทในเล่มนี้